

Naturvårdsverket

Yttrande över remiss om underrättelse från Norge om pågående detaljplanering för Joma gruvor i Röyvik kommun (NV-04640-23)

Länsstyrelsen Jämtlands län har getts tillfälle att yttra sig till Naturvårdsverket över detaljplaneringen även tänkt gruva i Joma i Röyvik kommun i Norge.

Länsstyrelsen finner att det finns behov av att komplettera med mer utförliga utredningar avseende påverkan på miljön, direkt och indirekt. Avståndet från gruvområdet till svenska gränsen är mellan 3,5 – 6 km. Effekterna och konsekvenser när det gäller påverkan på Sverige saknas, t.ex. vatten, buller (støy) och damm (støv). Det krävs en regelrätt miljökonsekvensbeskrivning över den tänkta verksamheten. En beskrivning som redogör för risker samt för hur de ska minimeras och hur påverkan sker via mark och vatten över gränsen på svenska områden.

Miljökonsekvenser

Eventuell påverkan i Sverige från Joma gruva samt dess anrikning sker enligt planbeskrivelsen via vattenvägarna. Vatten från planområdet kan gå från Austre Hudningsvatn via sjön Limingen och Linnvasselva till Brännälven och sedan vidare till Kvarnbergsvattnet i Strömsunds kommun.

Ett eventuellt tillstånd ska garantera att miljö kvalitetsnormer enligt vattendirektivet följs och att det inte leder till en försämring (försämringsförbud), varken i Norge eller i Sverige. I dagsläget går det inte att bedöma vilka krav Miljødirektoratet kommer att ställa, eftersom det endast hänvisas till regelverket i stort. I rapporten hanteras inte gränsöverskridande effekter eller konsekvenser av planerad aktivitet för möjligheter att följa miljö kvalitetsnormer i Sverige, för yt- eller grundvatten. Det diskuteras inte heller de gällande principer för vattenförvaltning av gränsöverskridande vatten.

Det behövs en analys och bedömning av risken för påverkan via myrarna och de mindre vattendrag och ner till de angränsande delavrinningsområden som avvattnar direkt till Sverige (och dess N2000 områden där), strax öster om Joma. Vattendelaren för delavrinningsområdena ligger strax öster om det planerade gruvområdet söder om Orvatnet. Det behövs även en analys av påverkan och risk på grundvatten och risken att detta påverkar grundvatten i Sverige. De analyser är viktiga eftersom det inte gjordes spridningsanalyser av damm i närmiljön eller en konsekvensanalys av dammspridning på föroreningar i yt- eller grundvattnet som möjligen kan vara en relevant faktor.

Även om rapporten antyder låg risk på påverkan av föroreningar i ytvattnet saknas en analys av ackumulation av föroreningar i de reglerade sjöarnas sediment (Limingen och Kvarnbergsvattnet) nedströms gruvan.

Underlag måste finnas som beskriver konsekvenserna nedströms anläggningen. Troligen finns detta med som underlag till risk- och sårbarhetsanalysen men denna har inte bifogats de handlingar som kommit Länsstyrelsen tillhanda. Exempel på delar som behöver belysas är: Vilka halter av föroreningar som kan tänkas transporteras nedströms vid läckage, översvämning, ras eller dammhaveri, och hur dessa i så fall påverkar nedströms liggande sjöar och vattendrag.

Beroende på den slutliga utformningen av anläggningen kan den även komma att omfattas av Norsk-Svenska vattendragskonventionen från 1929 (Grensevassdragskonventionen).

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Marina Wallén Mattsson med biträdande enhetschef Urban Westbye som föredragande.